

Støtte til bedre livsmuligheder for udsatte grupper

Det Europæiske Hus er idéen om at skabe plads og muligheder for alle mennesker. Og om at være med til at omsætte denne idé til praksis.

Hvordan forklarer du andre noget, der næsten ubegribeligt for dig selv? Hvordan fortæller du om rædsler som dem, børnene på de rumænske institutioner levede under? Hvordan fortæller du om lugtene, afsavnene, blikkene, terroren og mishandlingerne?

Hvordan fortæller du om de sindslidendes umenneskelige forhold på sindssygehospitalet i Albanien? Eller om de mishandlede kvinder i Hviderusland? Eller om sigøjnernes liv i apartheid og fattigdom i Slovakiet?

Overalt er der mennesker, der lukkes ud af deres samfund og fratages deres ret til et menneskeværdigt liv.

Et liv, hvor de får mulighed for at opnå en aktiv livskvalitet med sikring af bare de meste basale behov og som en del af fællesskabet.

Der er grøde i workshoppen i Craiova, Rumænien: Florin høster kål til vinterforrådet

Udelukkelse af mennesker fra fællesskabet er desværre et udbredt fænomen i alle samfund. "Indpakningen" kan være mere eller mindre pæn, men grundlæggende er denne mekanisme med til at stemple nogle mennesker som mindre værd. Som andenrangs.

Udskillelse og udelukkelse kan du forholde dig på to måder: du kan se på eller du kan gøre noget!

Med *Det Europæiske Hus* har vi valgt det sidste - at gøre noget for at forbedre udsatte menneskers muligheder for at få et menneskeværdigt liv. Ved konkret at skabe og medvirke i projekter, der giver de dårligst stillede grupper muligheder for at tage del i deres lokalsamfund.

Rammen for arbejdet er denne almennyttige forening (humanitære organisation), der gennem socialt, kulturelt og andet arbejde på nationalt og internationalt plan skal virke for integration.

Retten til at opnå en aktiv livskvalitet
Det er formålet.

De dårligst stillede mennesker er naturligvis de mest udsatte for at blive yderligere udskilt og gemt væk på institutioner. Det bliver let "en ond cirkel".

Indhold:

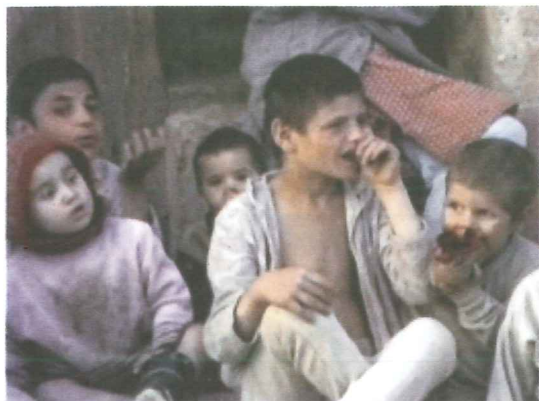
Historien om Det Europæiske Hus	2
Lille, vågen og aktiv forening	3
De "ubrugelige børn" - Rumænien	4
Ungdomsfængsel i Bulgarien	5
Klubhuse for sindslidende på Balkan	6
Krisecenter for kvinder og børn i Minsk	7
Et kig ind i Det Europæiske Hus	8

Kort om Det Europæiske Hus

- En almennyttig forening
- Åben for alle
- Uafhængig af partipolitiske, religiøse og økonomiske interesser
- Medlemsstyret med generalforsamlingen som højeste myndighed
- Ledes af en bestyrelse på 79 medlemmer
- Blev stiftet 24. november 1994
- Årligt kontingent— 150 kr.
- Har især arbejdet med projekter i Central og Østeuropa

Læs mere på www.europeanhouse.org

Historien om Det Europæiske Hus

Det kan da ikke passe! Det må vi gøre noget ved....! Foreningen Det Europæiske Hus blev grundlagt i forundring over, hvordan mange andre organisationer arbejdede og bare trak sig ud. Enten fordi det tager for lang tid eller fordi mediernes interesse flytter sig - og dermed bevillingerne. Vi ville mere end nødhjælp. Det kan vi kun gøre ved at acceptere at ting tager tid, og at der kan være brug for at gå nye veje for at lykkes. Især for at gøre noget for og med de mennesker, de andre ikke ville have noget med at gøre med.

Det Europæiske Hus er historien om at arbejde for at sikre udsatte gruppers muligheder for at tage del.

Alle husker sikkert tv-billederne af rumænske institutionsbørn stuvet sammen under de mest uhumske og umenneskelige forhold. Det var i 1990 og alverdens organisationer strømmede til for at hjælpe - også fra Danmark.

Mange af os var med til at hjælpe gennem disse organisationer. Direkte med arbejdet i landene eller økonomisk. Der var bred enighed om, at det ikke var nok at sende nødhjælp. Der måtte også sættes gang i et egentligt udviklingsarbejde, hvis disse udstødte børn skulle have en fremtid.

Desto større var overraskelsen, da de fleste af disse organisationer ikke syntes at ville tage de lange, seje træk, der er nødvendige for at skabe en sådan udvikling. Efter 2-3 års nødhjælpsprojekter trak man sig ud, når bevillinger og medier flyttede sig til andre steder.

Især var det svært at forstå, at de organisationer, der gik ind i arbejdet med børnene, slet ikke ville have noget at gøre med dem, når de fyldte 18 år og skulle flyttes. Selvom hovedparten kun kunne se frem til valget mellem en vokseninstitution, der var lige så frygtelig, eller et gadeliv som prostituerede eller kriminelle. Det var i 1993-94.

Forholdene i Rumænien viste sig desværre ikke at være enestående. De var mange udstødte i mange lande, som stod i samme situation. Og det blev startskuddet til at stifte en ny forening, der skulle være med til at tage de lange, seje træk for at være med til at sætte skub i en holdbar udvikling for de udsatte grupper.

Derfor blev Det Europæiske Hus stiftet den 24. november 1994 i København.

Navnet *Det Europæiske Hus* er taget fra en idé, Mihail Gorbachev formulerede i slutningen af 1980'erne, da han var præsident i den hendøende Sovjetunion. Hans vision var at lade fællesskab erstatte den traditionelle blok-konfrontation mellem lande - at vi lever i et fælles hus med hver vor bolig, hvor vi både indretter os som vi gerne vil og opbygger et godt naboskab.

Vore skæbner er flettet ind i hinanden, samtidig med at vi hver har vores problemer og ønsker at leve vort eget liv. Men det er kun sammen og ved at bruge fornuftige former for sameksistens, vi kan sikre vore liv.

Det er denne smukke vision, der er *Det Europæiske Hus*.

Foreningens mission er at bidrage til at gøre denne vision til virkelighed - også for udsatte mennesker, hvor de end er. Det handler om retten til at tage del. I det hele taget står DEH for at omsætte menneskerettighederne.

Med denne holdning som ballast kastede Det Europæiske Hus sig som det første ud i arbejdet med forældreløse og handicappede unge fra institutionerne i Rumænien, og med sindslidende unge og voksne i Albanien. Lige siden starten er det gået stærkt med mange nye aktiviteter og projekter.

For *Det Europæiske Hus* er det ikke et spørgsmål om at komme og presse "vore" løsninger ned over hovedet på folk. Det handler om dialog og favntag på lige fod - både med beslutningstagere, personale og de, det hele handler om.

At samarbejde med andre betyder ikke at være holdningsløse. For os er det vigtigt, at alle parter er enige om de grundlæggende værdier om *alle menneskers ret til at få muligheder for at leve et godt liv blandt andre*. Foreningen deltager kun i projekter, hvor denne holdning er klart tilstede. Og sådan har det været lige fra foreningens start.

Men det har været lige så klart fra begyndelsen, at foreningen skal være partipolitisk, religiøst og økonomisk uafhængig. Vi samarbejder på tværs af alle skel, hvis vi er enige om den grundlæggende holdning bag projekterne: det at skabe plads og muligheder til alle i det almindelige samfund.

Når vi arbejder med holdninger og forandringer af måder at behandle udsatte grupper på, er det noget, der tid. Holdningsændringer læres på samme måde som et sandkorn bliver til en perle: det aflejres lag på lag, når de rigtige vilkår skabes. Derfor er det også vigtigt at turde gå nye veje for at skabe disse vilkår.

Lille, vågen og aktiv forening

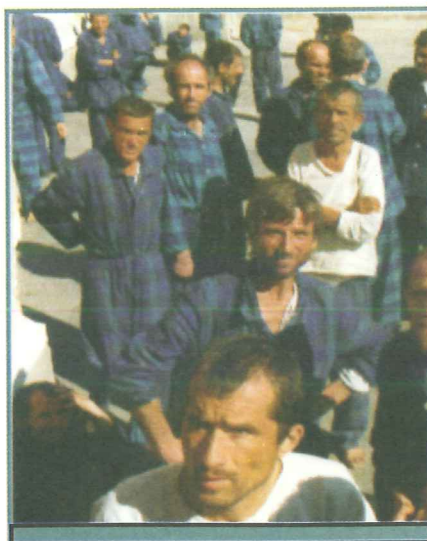
Det Europæiske Hus hører ikke til blandt de største danske humanitære organisationer. Men foreningen har involveret sig meget aktiv i mange projekter og initiativer i Østeuropa, fordi det er vores holdning, der først og fremmest skal gøres noget direkte for de udsatte grupper. Også selvom bukserne ind imellem har risikeret at springe

Det har betydet, at administrationen i Danmark er holdt på et minimum. Og at vi ikke har fået fortalt om arbejdet helt så meget, som vi gerne ville. På DEH's hjemmeside forsøger vi dog løbende at informere om foreningens aktiviteter:

www.europeanhouse.org

Det Europæiske Hus går gerne ind i projekter af enhver art, hvad enten det handler om socialt arbejde, uddannelse, kultur, demokrati eller formidling af dialog. Bare det har det perspektiv at være med til at synliggøre og forbedre mulighederne for udstødte grupper. Et kursusprojekt for lokale politikere og embedsmænd om politisk ledelse kan f.eks. være en glimrende anledning til at bringe social integration på bane som et vigtigt omdrejningspunkt for kvalitetsbedømmelse og borgerinddragelse.

Allerhelst vil DEH dog arbejde direkte og konkret med de mennesker, det handler om.

Projekt "Caminante" Social og økonomisk integration af unge handicappede fra institutioner	2001-2004	Rumænien
Projekt Fountain House Konsulentbistand til opstart af klubhuse - for og med WHO	2001-2003	Kosovo Makedonien Polen
Krisecenter for kvinder og børn i Minsk EU Tacis projekt	2001-2002	Belarus
Forbedring af forholdene for Roma Konsulentbistand til EU Phare projekt	2001	Slovakiet
Reform for unge kriminelle EU Phare projekt	2000-2002	Bulgarien
Klubhuse for sindslidende EU Phare projekt	2000-2001	Albanien Rumænien
Selvstændigt liv for unge handicappede (community living model)	1999-2000	Rumænien
Udvikling og etablering af hjemmehjælp Danida/socialministeriet	1998-1999	Litauen
Udvikling af effektive sociale institutioner for handicappede. Danida/socialministeriet	1998-1999	Litauen
En skole for alle - forebyggelse af frafald i skolerne. Især omkring Roma børn Konsulentbistand til EU Phare projekt	1998-1999	Bulgarien
Demokrati og uddannelse. Træning i lokal demokrati for politikere og embedsmænd. Danida/demokratifonden	1998	Rumænien
Ungdomsuddannelser Danida/demokratifonden	1998	Rumænien
Demokratisk samarbejde over grænser Danida/demokratifonden	1998	Rumænien Bulgarien
Kommunikation og demokrati - om åbne beslutningsprocesser. Danida/dem.fond	1997	Ukraine
Massemedierne i et demokrati Danida/demokratifonden	1997	Rumænien
Demokrati og politiske ledelse Danida/demokratifonden	1997	Rumænien
Socialt arbejde som et demokratisk værktøj. Danida/demokratifonden	1997	Albanien
Fokus på et aktivt demokrati. Folkehøjskoletraditionen som model for aktiv deltagelse. Danida/demokratifonden	1997	Rumænien
Ungdomsparlament - at inspirere unge til at deltage i beslutningsprocesserne Danida/demokratifonden	1997	Rumænien
NGO'er og det civile samfund Danida/demokratifonden	1997	Albanien
Demokrati: Rettigheder og livskvalitet Danida/demokratifonden	1997	Albanien
Elevdemokrati og integration Danida/demokratifonden	1997	Rumænien
Demokrati, decentralisering og social psykiatri Danida/demokratifonden	1996	Albanien
Integration af ældre i samfundet Danida/demokratifonden	1996	Rumænien
Demokrati for alle Danida/demokratifonden	1996	Rumænien
Efterskolen som middel til integration 5 handicappede unge på efterskole 1 år	1996	Rumænien
Brugerindflydelse Danida/demokratifonden	1996	Rumænien
Demokratisering af offentlig service Danida/demokratifonden	1996	Rusland
Social- og hospitalspsykiatrisk reform EU Phare projekt	1994-1998	Albanien
Integration af unge handicappede og forældrelose (Dolj, Craiova)	1994-1998	Rumænien

Du kan i listen se nogle af de mange projekter, DEH har været med i. På de efterfølgende sider præsenterer vi fire projekter, der viser hvad DEH står for og hvordan vi arbejder.

DEH ville gerne være endnu mere aktive, men projektaarbejde koster - også selvom meget kun har kunne ladet sig gøre ved en enorm frivillig indsats fra mange medlemmers side. Og fordi det er lykkedes at opnå støtte både fra offentlige og private donorer til projekterne. Det er der fortsat brug for, hvis DEH skal holde dampen oppe og fortsat være med til at gøre en forskel.

En god måde at støtte er at blive medlem af *Det Europæiske Hus*.

Bofællesskaber i Rumænien

Historien om de "ubrugelige børn" på rumænske børneinstitutioner og sindssygehospitalet er nok kendt af de fleste. Mindre kendt er måske, hvad der sker med de forældreløse og handicappede børn, når de bliver over 18 år.

DEH's projekt i Craiova handler om disse unge, der faktisk er endnu sværere stillet end mange af de rumænske institutionsbørn, fordi de både er udstødte og glemte - selv efter Ceausescu tiden.

Projektet omfatter 70 unge.

Projektet består i dag af 15 bofællesskaber og 3 værksteder, hvor de unge får muligheder for at lære at leve et selvstændigt liv i det almindelige lokalsamfund.

Projektet har gennemløbet en række faser siden starten i 1994, og der er nu ved at være udviklet en struktur, hvor de første unge kan begynde et liv næsten på egne ben.

Projektet er støttet af private donationer og Vitoria kommune og Alava amt i Baskerlandet.

De bor nu i bofællesskaber blandt alle andre mennesker. De har fået indhentet skolegang og er næsten blevet klar til at få et job. Men vi må aldrig glemme, at det er unge, der som børn blev mishandlet på alle måder - og som blev diagnosticeret som uhelbredeligt åndssvage. For det svigt fra det rumænske samfunds side vil for altid mærke dem på sjælen. Der er ikke så meget tillid og kunnen at falde tilbage på som hos almindelige unge, der skal til at lære at være voksne.

Og på en forunderlig måde afspejler disse unges situation også det omliggende rumænske samfund efter årtiers totalitært kommandostyre. Derfor er der behov for at gøre en særlig indsats, for der er ikke en umiddelbar forståelse for de unges problemer med at få fat i voksentilværelsen. Det er det, DEH er gået i gang med for alvor.

Projektets tyngdepunkt er flyttet fra at etablere en decentral bofællesskabsmodel og undervisning til alle til at skabe et kombineret værksted og jobtræningstilbud, der kan hjælpe de unge ind på arbejdsmarkedet.

Det rumænske system rummer simpelthen ikke sådanne muligheder for disse unge. Og med en stor arbejdsløshed er risikoen for, at de aldrig får fat i arbejdsmarkedet simpelthen for stor, hvis sådanne træningstilbud ikke skabes.

Alt i alt er projektet i Craiova altså blevet til udvikling af et helheds-tilbud for de "ubrugelige" børn, når de skal til at være voksne. Og på denne måde er det også et modelprojekt som kan bruges bredt.

- Det er mine penge, jeg har selv tjent dem. Jeg vil ikke betale til jer ... Ion ser temmelig sur ud, da det går op for ham, at han skal betale halvdelen af sin løn til udgifterne hjemme i bofællesskabet.

Alle forældre til teenagere har sikkert været i den samme situation, når de unge skal til at lære, at det koster penge at leve. At lønnen ikke kun er til egne fornøjelser, men at der er noget der hedder husleje, varme, lys og mad osv.

Det er de samme problemer, vi nu står med omkring de unge i Craiova i Rumænien: at lære selv at være med til at betale for udgifterne. I Rumænien er det bare endnu sværere at tackle sådanne problemer.

Der er især tre grunde til, at det er ekstra svært:

- de unge har aldrig kendt til at leve i egen familie. De kender kun til institutionskulturen, hvor de aldrig er blevet taget med på råd.

- de unge har set, hvordan de voksne, der skulle passe på dem, meget ofte berigede sig på deres bekostning. At det var den stærkes ret at tage privilegier.

- De unge kan ikke se det nødvendige i at arbejde, hvis det ikke er til deres egne umiddelbare behov. Slet ikke hvis lønnen ikke er høj. Og man ikke lige bryder sig om at gøre det, og der ikke er en trussel om tæv, som man ellers var vant til.

For mange er det nok den vanskeligste fase, siden DEH gik i gang med projektet for en halv snes år siden. Fordi det nu handler om det sidste reelle skridt mod en selvstændig tilværelse, hvor de unge selv skal til at tage hånd om deres liv.

Det er lykkedes at flytte disse såkaldte "ubrugelige" børn tilbage til lokalsamfundet fra de mest usle og grusomme institutioner.

(th.) De første to unge blev gift i 2002. De to billeder af Dani fortæller mere end ord om projektets idé og betydning.

(tv.) Dani lige flyttet fra sindssygehospitalet Poiana Mare.

Ungdomskriminalitet i Bulgarien

Med udgangspunkt i ungdomsfængslet Boitchinovsti, der ligger i den nordvestlige del af Bulgarien var Det Europæiske Hus med i et EU-støttet projekt med det formål at gennemføre reformer i behandlingen af unge lovovertrædere.

Projektet var et samarbejde mellem 6 bulgarske organisationer og DEH - med den bulgarske NGO Future for Bulgaria Foundation som projektleder.

Dansk projektledere for DEH er Sven Gudman og Milo Milochovitch.

Projektet blev sat i gang i 2000 og afsluttedes i marts 2002. DEH har især handlet om at gennemføre 3 besøg i Danmark, hvoraf Demokratifonden støttede to af besøgene. Desuden har vi deltaget i kurser for medarbejdere i fængslet samt konferencer.

Hvad gør vi med de unge kriminelle? Spørgsmålet er brændende aktuelt også i Danmark, hvor den politiske tendens går i retning af at tage skrappe midler i brug. Derfor var det spændende at komme rundt i Danmark for at se "med bulgarske øjne", hvad der bliver gjort og hvilke resultater, der kan nås med helt andre midler end bare at straffe hårdere.

Besøg er udviklende for alle

Det havde DEH mulighed for, da vi tre gange havde 12 bulgarske fagfolk på besøg - som et led i vort samarbejde i Bulgarien med at reformere deres behandling af unge kriminelle.

De tre programmer var forskellige i forhold til gruppernes sammensætning og hjemlige arbejde. Men de besøgte alle både lukkede og åbne behandlingstilbud, politiet, voksenfængsel, amt og kommune, folketinget, fagforbund og meget andet. Intensive programmer, som kan læses i sin helhed på foreningens hjemmeside.

Læs mere
om aktiviteter og projekter
på foreningens hjemmeside

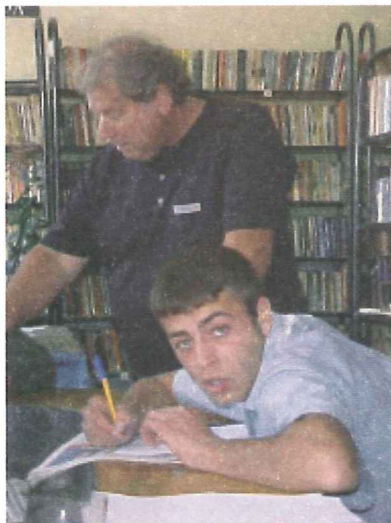
www.europeanhouse.org

Kontakt og uddannelse

Selvom det er gentaget mange gange, ser det fortsat ud til, at det i langt de fleste tilfælde handler om at give disse unge tre ting: en god voksenkontakt, pålidelige rammer og noget at lave, som giver dem selvværd (arbejde eller uddannelse).

Og det gælder både i Danmark og Bulgarien. Det kan gøres, hvis vi sætter tidligt ind - og tager fat i opgaverne så tidligt og hurtigt som muligt.

Det forebyggende arbejde i Danmark var noget af det, bulgarerne gerne ville sætte gang i derhjemme. Gruppen blev også meget inspireret af den meget decentrale indsats i kommunerne - såvel det sociale og pædagogiske arbejde som SSP-samarbejdet (skole-social-politi).

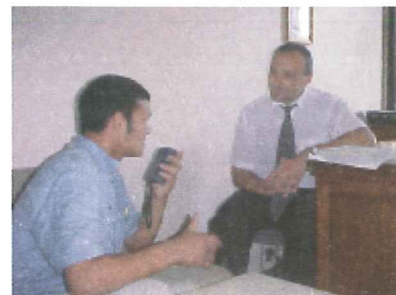
Som en del af projektet kom de unge i gang med at lave deres egen avis - nyt for både dem og personalet

I det hele taget gjorde det decentrale politiske ansvar i Danmark et stort indtryk. Det samme gjorde de små enheder for de unge, der var kommet for langt ud ad den kriminelle løbebane.

Og man glædede sig over, at man nu gennem projektet var i gang med det samme i Bulgarien - selvom det for øjeblikket kun er inden for murene i ungdomsfængslet Boitchinovsti. Men en ny lovgivning er på vej, som forhåbentlig vil gøre det muligt at sætte gang i også det forebyggende arbejde.

At interviewe kan være en måde at lære at lytte og skabe dialog på tværs af traditionelle skel - hvad enten det er en kammerat eller fængselsdirektøren

Volleybold og opholdssted

Besøgene gav inspiration, som allerede er begyndt at komme til udtryk i konkrete initiativer i Bulgarien. Og helt konkret er der sket en del i omgangsformen og opfattelsen af de unge - selv i det gamle ungdomsfængsel.

Det er aftalt, at DEH skal forsøge at skabe kontakt til et dansk tilbud til denne gruppe unge og arrangere et ophold i en uges tid i Bulgarien, hvor de unge kunne mødes, spille volleybold og lære af hinanden. Desuden skulle de voksne have mulighed for at udveksle arbejdsmetoder. Baseret på vores grundidé om *learning-by-doing* og gensidighed i arbejdet. Desuden håber vi, at samarbejdet med projektetpartnerne går videre, og DEH skal forsøge at være med til at skaffe midler til et *half-way* hus i den nærliggende by Montana, så det første opholdssted for unge kriminelle kunne etableres i Bulgarien.

Klubhuse for sindslidende på Balkan

Anse Leroy med medlemmer i Club House Tirana

Under overskriften fra *isolation til mulighed - klubhuset: et sted at arbejde*, har DEH's projektleder Anse Leroy skabt to klubhuse for sindslidende i Albanien og Rumænien. Efter afslutningen af EU-projektet er det hårde arbejde med at skaffe støtte til at køre videre i gang.

Klubhusene er opbygget efter *Fountain House* modellen og har som sit primære formål at skabe et sted, der kan hjælpe mennesker med sindslidelse tilbage til arbejdsmarkedet. Klubhuse er opbygget efter demokratiske principper, hvor medlemmerne er selvbestemmende.

Både det at gøre noget for mennesker med sindslidelser i forhold til at få fat igen og det at skulle drive husene medlemsstyret er meget nyt for de fleste lande, ikke mindst på Balkan. Og det er det også i Albanien og Rumænien. Selv med Anse's energi og erfaringer som en af pionererne i Danmark og internationalt er det hårdt slid at arbejde med disse projekter.

Men der er gang i aktiviteterne, selv om det er svært at finde midler til at drive de to klubhuse. Det er især undervisningen og orienteringen mod arbejde, der ser ud til at være det sværeste at skabe forståelse for, og der skal hele tiden skubbes på, så det ikke bare bliver varmemøder.

I klubhusene i Tirana og Constanta er der begge steder over 100 medlemmer, og i Tirana er der skabt et godt samarbejde med det psykiatriske hospital, som DEH har arbejdet sammen med siden 1994. Grunden til rigtigt at gøre de muligheder, der ligger i klubhusmodellen, bæredygtige er virkelig tilstede i de to lande.

mark og andre vestlige lande. Derfor er det vigtigt, at DEH som forening gør en indsats for at være med til at trække læsset også i de kommende år.

Til det formål er der i foreningen dannet en støttegruppe for Klubhusene på Balkan, hvor alle interesserede kan være med til at gøre en forskel.

Med støtte fra EU's Phare Lien Program gennemførte DEH i 2000-01 etableringen af klubhuse for sindslidende i Tirana (Albanien) og Constanta (Rumænien). Men allerede fra sin begyndelse har foreningen været involveret i forbedring af sindslidendes muligheder i Central- og Østeuropa, bl.a. ved et stort reformprojekt i Albanien støttet af Danida og EU i årene 1994-98. I de senere år har DEH også været konsulent for WHO omkring etablering af klubhuse i Kosovo, Makedonien og andre steder på Balkan og i Østersølandene.

Kernen i arbejdet vil dog altid være at finde støtte til de lokale initiativer for at skabe muligheder for sindslidende uden for de psykiatriske hospitaler.

Klubhus (Fountain House) er en garanteret ret til:

- Et sted at komme
- Meningsfyldt arbejde
- Meningsfulde relationer
- Et sted at høre til

Men det forudsætter et langt og sejt træk, hvor der gennem en årrække sikres både økonomisk og indholdsmæssig støtte til klubhusene på Balkan. De små korte projekter kan være med til at *kickstarte* udviklingen, men der skal godt nok noget knofedt og nogle midler til at skabe bæredygtighed. For i disse lande findes ikke lokale, offentlige støttemuligheder som det kendes i Dan-

Støttegruppen blev i sin tid etableret som en selvstændig forening i forbindelse med DEH's projekt, men er efterfølgende fusioneret med DEH for at skabe større gennemslagskraft og mindre administration.

Også på andre områder, f.eks. for krisecentrene, er der ved at blive etableret selvstændige støttegrupper i DEH.

Konsulentopgaver

Alle der har prøvet at være projektledere for et EU eller andet offentligt finansieret projekt ved, at det er meget arbejdskrævende på alle områder - lige fra selve projektledelsen til administration og rapportering. Og i DEH har denne indsats primært været af frivillig karakter, fordi vi har brugt alle midler til at gøre mest muligt på stedet.

En linje, der blev lagt allerede med DEH's første formand *Alfred Dam* som sammen med *Ole Hermansen* og *Henrik Haubro* var projektledere for store pro-

jekter i Albanien, Litauen og andre steder på frivillig basis. Og mange andre som *Lise From*, *Flemming* og *Loli Rasmussen*, *Sven Gudman*, *Marianne Nielsen* tager et stort slæb med projektaktiviteterne.

Det samme har *Anse Leroy* gjort med Klubhus-projekterne på Balkan. Ikke bare som projektleder for EU-projektet, men også som konsulent for WHO i Makedonien, Kosovo og andre steder. DEH forsøger på denne måde at være med til at opbygge et netværk af klubhuse på

Balkan. Noget der kan styrke mennesker med sindslidelser til at få mulighed for at tage del i deres lokale samfund.

I det hele taget har og vil DEH gerne være med til at gøre brug af den store viden, som mange af medlemmerne har - og som er af uvurderlig værdi for at få sådanne projekter på rette spor. Derfor har DEH også været med som konsulent på mange projekter, som vi ikke selv står for. Konsulentopgaver er også en måde at skabe større samarbejde og gennemslagskraft.

Det lykkes i Minsk

Med støtte fra EU's Tacis program har DEH i snart 2 år arbejdet med at opbygge et krisecenter for kvinder og børn i Minsk, Hviderusland (Belarus). Lene Petersen er projektleder og har kæmpet en brav kamp for at gøre krisecentret til virkelighed.

Som de fleste ved, er Hviderusland nok et af de sværeste lande at arbejde i som udenlandsk organisation. Og der er brugt langt flere kræfter, tid og penge på at få dette projekt op at stå. Men med Lene Petersen som indpisker og ildsjæl sammen med de dygtige og engagerede lokale medarbejdere er det lykkedes at skabe en indsats, der gør en forskel. Og som ikke kun er snak, men har haft de kriseramte kvinder med fra første færd.

I sommeren 2002 arbejdede krisecentret også med kvinderne i et lille kolonihavehus lige uden for Minsk

- Jeg ser krisecentret næsten som at opfostre et barn, fortæller Lene Petersen. Faktisk blev barnet allerede undfanget i 1996 og skulle have været bragt til verden i 1997. Men det blev en længere graviditet end forventet. Først i foråret 2001 kunne "babyen" fødes - og så var der 18 måneder til at få det på benene og selvhjulpen.

Idéen var at skabe et krisecenter for kvinder i Minsk, der socialt og psykologisk kommer i krise og har brug for et sted at være og støtte til at komme videre i deres liv. Projektet skulle være et modelprojekt for skabelsen af lignende krisecentre andre steder i Belarus.

Belarus - et land med problemer

Det er ikke let at være borger i Belarus. Slet ikke hvis man er kvinde og står i en krise. F.eks. steg voldskriminaliteten mod kvinder med 38,4 % i årene fra 1993 til 1996. I det hele taget er kriminaliteten vokset eksplosivt efter Sovjet tiden. Ligesom alkoholmisbruget fortsat er et enormt problem.

Politisk, socialt og økonomisk befinder Belarus sig i en svær periode, hvor mange mennesker kommer i klemme; for eksempel kvinder og børn pga. for eksempel mandens vold og alkoholmisbrug.

Af mange grunde er der ingen hjælp at hente for disse kvinder i dagens Belarus. Ikke fordi man ikke har en forståelse for sociale problemer. Som en tidligere Sovjet republik er socialpolitikken veludviklet, men det ligger lidt tungere med at gennemføre den i praksis. Der er simpelt hen ikke ressourcer til det - og systemerne nok også lidt rustne. Men der er en klar forståelse for det sociale arbejdes store betydning for at hjælpe mennesker i en kritisk situation.

På samme måde som i Danmark tilbydes den meste hjælp gennem forskellige offentlige myndigheder. Der er ingen tradition for frivilligt socialt arbejde i foreningsregi. Og at opnå tilladelse til det er stadig en tung og svær proces.

Komplicerede familierelationer

Arbejdsbetingelserne for projektet har nogle gange været lidt specielle. Opstartsfasen var planlagt til 3 måneder, men kom til at tage 8 måneder. Og interesekonflikter mellem DEH og vores partnerorganisation i Belarus tog megen tid og kræfter. Men der blev fundet et grundlag for et fortsat samliv - for barnets skyld. Og egentlig er vi jo kun "sundheds-plejersker", der skal hjælpe projektet på vej og i god trivsel i de første år. De egentlige forældre er personalet i Kvinde Krise Centret (KKC).

- "Forældrene" har gjort et fremragende job under meget vanskelige betingelser, sagde Lene Petersen ved præsentationsdagen i Minsk den 1.10.2002. Barnet har ikke hele tiden haft et sted

Projektet havde som mål:

75 kvinder i rådgivning

64 kvinder i selvhjælpsgrupper

12 kvinder og børn i shelter

MEN ALLEREDE NU HAR

300 kvinder modtaget hotline rådgivning

86 kvinder i rådgivning

50 kvinder i træning og/eller selvhjælpsgrupper

at være. Tit skete rådgivning og hjælp med himlen som loft og jorden som gulv. Bilerne i gaderne og bænkene i parkerne har været møblerne. Men "forældrene" har klaret at yde en psykosocial rådgivning af høj kvalitet og på en måde som mange vesteuropæiske lande vil misunde. Personalet har været i stand til at møde kvinderne, hvor de er og i deres eget miljø. Og i praksis vist stor respekt og ligeværdighed.

Lene Petersen kan næsten ikke holde inde med superlativerne, når det gælder KKC's personale og deres seje indsats i det sidste år. Men det hører også med, at det nok ikke havde nyttet, hvis Lene Petersen havde kæmpet som en terrier for at komme igennem alverdens fortrædeligheder.

I dag er KKC struktureret og fungerer med fem funktioner: *shelter, selvhjælpsgrupper, rådgivning, træning og offentlig kantine*. Til dette er der 4 faste medarbejdere og 25 frivillige. Yderligere 75 frivillige i andre NGO'er er blevet trænet.

Barnet registreres og får et hjem

Efter mange måneders arbejde er det nu endelig lykkedes at få registreret KKC som NGO i Belarus. Som en af de første og eneste i år.

Og det har gjort det muligt formelt at etablere KKC hos et socialcenter i Minsk. Så nu består krisecentret af rådgivning og kontor på 60m², to lejligheder til shelter og en datsja (hus på 60 m²) med en grund på 200 m².

Med dette grundlag er der nu skabt en ramme for KKC's videre udvikling i Minsk og med skabelse af netværk ud i resten af landet. Især fordi der fortsat arbejdes ihærdigt og konkret med den direkte indsats i forhold til kriseramte kvinder.

Der har naturligvis været mange andre aktiviteter for at nå så langt med projektet, f.eks. kurser, PR for centret osv. Så vi kan roligt konstatere, at projektet er lykkedes - over al forventning!

Men det er stadig et skrøbeligt barn, fordi der efter 1.1.2003 skal findes midler til at fortsætte arbejdet og udviklingen. På den ene side forsøger KKC at gå ind i noget indtægtsdækket virksomhed. På den anden side er der brug for, at vi fortsat fra DEH er med til at finde og skabe muligheder for at fortsætte arbejdet i Belarus.

DET EUROPÆISKE HUS
THE EUROPEAN HOUSE

Uraniavej 5
1878 Frederiksberg C

Telefon: 3324 3720

Fax: 3324 3726

E-mail: post@europeanhouse.org

Giro 424-6608

Bank: Reg 0258 - Kt. 2580063686

Redaktion: Henrik Haubro

Et kig ind i Det Europæiske Hus

Hva' gør man i disse tider?

Ind imellem kan det godt virke lidt uoverskueligt med alle de problemer, der er i verden.. Hvad kan man gøre? Hjælper det? Hvem skal jeg vælge at hjælpe?

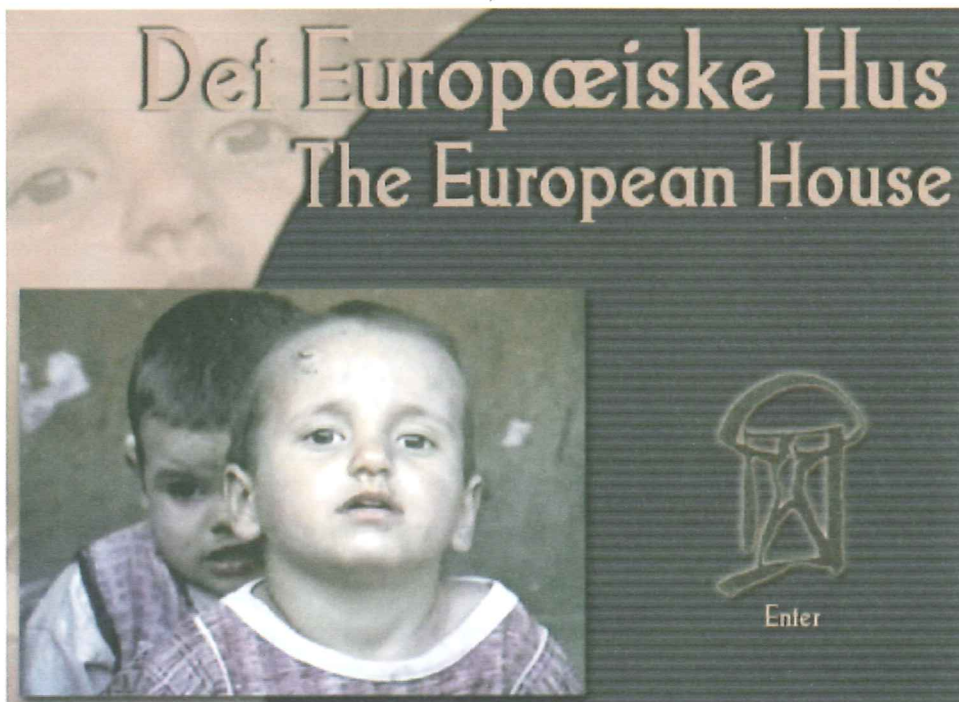
Det er spørgsmål, vi alle hver især er nødt til at tage stilling til.

Vi mener, det nytter at gøre noget for de mest udsatte grupper, hvor end de er i verden. Hjælp til selvhjælp er en vigtig del af menneskelighed i almindelighed og for udstødte mennesker i særdeleshed.

Det Europæiske Hus har i denne lille informationsfolder fortalt om nogle af de ting, vi arbejder med. Og hvad foreningen står for.

Du kan læse meget mere på vores hjemmeside, som vi hele tiden søger at holde opdateret.

For 12,50 kr. om måneden kan du være med til at støtte DEH's arbejde som medlem. Og har du tid, har vi også brug for din aktive indsats.

Du kan læse mere om Det Europæiske Hus på hjemmesiden
www.europeanhouse.org

Her kan indmeldelse også ske direkte.

INDMELDelse I DET EUROPÆISKE HUS

Til porto

Fornavn: _____

Efternavn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____

By: _____

Telefon: _____

E-mail: _____

Evt. meddelelser:

SEND TIL

Det Europæiske Hus
Uraniavej 18
1878 Frb. C

Kontingent: 150 kr. per år (girokort tilsendes)

Jeg vil give et gavebeløb til foreningens arbejde: kr. _____

eller fax 3324 3736